

BULETIN DE AVERTIZARE
Nr. 9/ 20.04.2026

Oficiul Fitosanitar Arad comunică tratamentul la rapiță în perioada înfloritului pentru bolile fungice în special *Sclerotinia sclerotiorum* și a dăunătorilor gândacul lucios *Meligethes aeneus* se mai combat **pătarea neagră (Alternarioza); Putregaiul cenușiu (Botrytis cinerea); Putregaiul negru (Phoma lingam); Făinarea (Erysiphe cruciferarum)**

Sclerotinia sclerotiorum, cunoscută popular ca **putregaiul alb**, este considerată cea mai periculoasă boală a rapiței, putând cauza pierderi de producție de peste 30-50% în anii cu primăveri umede.

Simptome:

- **Pe tulpini:** Apar pete mari, de culoare alb-cenușie, cu aspect „opărit”. Tulpina devine fragilă, se decolorează și se sfărâmă ușor, căpătând un aspect de fibră de azbest.
- **În interiorul tulpinii:** Dacă secționati o plantă atacată, veți găsi un mucegai alb (miceliu) și, cel mai important, **scleroți** (formațiuni negre, tari, asemănătoare cu excrementele de șoarece sau cu semințele mici de fasole).
- **Efect final:** Planta se usucă prematur (albire timpurie), se frânge, iar silicvele nu se mai umplu sau se scutură.

Scleroții cad pe sol la recoltare și pot rezista acolo între **7 și 10 ani**.

Infecția: În condiții de umiditate și temperaturi de 15-20° C scleroții din sol germinează și produc mici „ciupercuțe” (apotecii) care eliberează milioane de spori în aer. Sporii ajung pe **petalele florilor**. Când petalele mor și cad, ele rămân lipite de frunze sau la axila ramificațiilor. Acolo, ciuperca folosește petala moartă ca „hrană” pentru a invada țesutul viu al tulpinii.

***Meligethes aeneus* (gândacul lucios)**

Gândacul lucios al rapiței (*Meligethes aeneus*) este considerat unul dintre cei mai periculoși dăunători ai culturilor de rapiță, atacând direct organele florale și reducând semnificativ producția de semințe

Aspect: Adultul are un corp oval de 1,5–2,5 mm, de culoare neagră, cu reflexii metalice verzi-albăstrui lucioase. **Activitate:** Adulții ies din iernare când temperatura solului atinge 8–10°C și devin activi în lanuri când temperatura aerului depășește 15°C. **Reproducere:** Femela depune ouăle (aprox. 300) în bobocii florali încă închiși. Larvele apar după circa 10 zile și se hrănesc cu polen, după care coboară în sol pentru a se transforma în pupă.

Modul de Atac

Dăunătorul este periculos deoarece vizează **bobocii verzi închiși**

Adulții: Perforează bobocii pentru a ajunge la polen, provocând uscarea și avortarea acestora

Larvele: Se hrănesc în interiorul florilor deschise, însă daunele lor sunt de obicei mai mici decât cele provocate de adulți. Monitorizarea se face folosind **boluri galbene** sau **capcane lipicioase**. Tratatamentul chimic este recomandat doar dacă se depășește **Pragul Economic de Dăunare (PED)** adult/plantă (când bobocii sunt încă închiși) sau 2-3 adulți/plantă (când inflorescența este degajată).

Momentul Optim pentru Tratament

Tratamentul chimic trebuie aplicat doar atunci când numărul de adulți depășește anumite praguri, în funcție de stadiul de dezvoltare al plantelor

Pentru a proteja albinele în timpul tratamentelor împotriva gândacului lucios, trebuie să se respecte Ordonanța 381/199, regulile de bune practici agricole, Legea Apiculturii nr. 383/2013. Se optează pentru produse care au un impact redus asupra polenizatorilor. A se evita amestecurile periculoase: **Nu se combina insecticidele cu anumite fungicide (din grupa triazolilor) în timpul înfloririi, deoarece acest "cocktail" poate deveni mult mai toxic pentru albine decât substanțele luate separat.**

Substanțe active recomandate:

INSECTICIDE :

Cele pe bază de acetamiprid (ex: Mospilan 20 SG doză 0,150 kg pe hectar) Este considerat unul dintre cele mai sigure insecticide pentru albine și alte insecte polenizatoare, dacă se respectă doza sau **(Wizard 0,250 l pe hectar)**

tau-fluvalinat (ex: Mavrik 0,2 litri pe hectar)

FUNGICIDE:

Produse pe bază de Boscalid (ex: Pictor) sau

Azoxistrobin (ex: Azaka)

Recomandări pentru Fermieri

- **Anunțarea Primăriei:** Fermierii trebuie să notifice primăria cu cel puțin **48 de ore înainte** de efectuarea oricărui tratament chimic. Specifice substanța folosită și gradul de toxicitate
- **Informarea Apicultorilor:** Consiliile locale au datoria de a anunța apicultorii (telefonic sau în scris) cu cel puțin 24 de ore înainte de începerea stropirilor.
- **Semnalizarea parcelelor:** Terenurile ce urmează a fi tratate trebuie marcate cu plăcuțe de avertizare
- **Intervalul Orar:** Cele mai sigure momente pentru stropire sunt **seara târziu (după apus)** sau **noaptea**, când albinele nu mai zboară în câmp.
- **Alegerea Insecticidelor:** Substanțe active mai puțin toxice sau selective, cum ar fi **acetamipridul** sau **tau-fluvalinatul**, care sunt considerate mai "prietenoase" cu polenizatorii.
- **Respectarea Pragului Economic (PED):** Nu aplica tratamente preventiv. Stropește doar dacă numărul de dăunători depășește pragul (ex: 1 adult/plantă în stadiul de muguri uniți).
- **Tehnica de Aplicare:** Folosește echipamente la sol (nu avio-tratamente lângă stupine) și duze care reduc deriva soluției pe zonele învecinate

Recomandări pentru Apicultori

Se anunță primăria în termen de **maximum 24 de ore** de la instalarea vetrei de stupină pe raza acelei localități. **Să comunice** locul exact de amplasare, perioada, numărul familiilor de albine, datele de contact și numărul de înregistrare sanitar-veterinară. Trebuie să depună o **Comunicare pentru**

deplasare în pastoral (există formulare tipizate la primărie). Este obligat să instaleze pe vatra temporară un **panou de identificare** a stupinei cu datele de contact.

Dacă dorește să amplaseze stupii pe terenul unui fermier, are nevoie de **acordul scris sau verbal** al acestuia (contract de comodat, închiriere sau simplă înțelegere). Legea prevede că stupinele în pastoral se amplasează la sursele de cules cu acordul deținătorilor de terenuri.

- **Înregistrarea stupinei:** Familiile de albine sunt înscrise în Registrul Agricol pentru a putea fi notificat oficial.
- **Comunicarea cu fermierul:** Menține legătura permanentă cu proprietarii culturilor pe o rază de până la 3 km de vatra stupinei.
- **Închiderea sau mutarea stupilor:** Dacă tratamentul este periculos, închide urdinișurile în dimineața aplicării (asigurând ventilație și apă) sau mută temporar stupii la o distanță sigură (peste 5-7 km).

Pot fi utilizate și alte produse omologate de Comisia Națională de Omologare a Produselor de Protecție a Plantelor, produse cuprinse în baza de **date PEST-EXPERT (user name: guest ; parola: guest)**

ALTE RECOMANDĂRI:

- ◆ Verificați, cu mare atenție, recomandările cu privire la compatibilitatea produselor atunci când aplicați amestecuri de produse de protecție a plantelor.
- ◆ Luați măsurile ce se impun pentru protecția mediului înconjurător.
- ◆ Respectați prevederile Ord.nr. 297/2017 al Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizare în siguranță a produselor de protecție a plantelor, postat pe pagina de internet ANF (www.anfdf.ro).
- ◆ Respectați obligațiile ce vă revin conform Ordinului Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor și al președintelui Autorității Naționale Sanitar Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind ecocondiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România, cu modificările ulterioare. Fermierii pot fi supuși controlului privind respectarea normelor de ecocondiționalitate prin selecția în eșantionul de control și în cazul constatării de neconformități se vor aplica sancțiuni aferente măsurilor pentru care există angajamente.
- ◆ Respectați cu strictețe normele de lucru cu produse de protecție a plantelor, normele de protecție și securitate a muncii, de protecție a animalelor și familiilor de albine în conformitate cu : **Legea apiculturii 383 /2013, cu modificările și completările ulterioare, Ordinul nr. 127/1991 al Asociației Crescătorilor de Albine din Romania, Ordinul comun nr. 45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației; 15 b/ 3404/1991 al Departamentului pentru Administrație locală și 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor; precum și cu Protocolul nr.3242/21.10.2016 dintre Autoritatea Națională Fitosanitară și Federația Asociațiilor Apicole din Romania-Romapis**, privind implementarea legislației în vederea protecției familiilor de albine împotriva intoxicațiilor cu produse de protecție a plantelor.
- ◆ Citiți cu atenție și respectați măsurile înscrise pe ambalajul produsului pe care îl utilizați; eticheta oferă informații importante privind instrucțiunile de utilizare, substanța activă, doza de aplicare, timpul de pauză, termenul de valabilitate, modul de aplicare, volumul de apă, măsurile de protecție a mediului.
- ◆ Respectați cu strictețe măsurile pentru utilizarea produselor de protecție a plantelor, așa cum au fost prezentate în adresa de informare nr.273 din 3.02.2022 * În conformitate cu prevederile art 5 alin .(1) din OUG nr 34/2012 pentru stabilirea cadrului instituțional de

acțiune în scopul utilizării durabile a pesticidelor și Ordinului nr.1356/1343/2018/51/2019, toți utilizatorii profesioniști trebuie să dețină un certificat de formare profesională dobândit prin instruire; detalii privind participarea la cursul de instruire se obțin la sediul unității noastre.

Conform normelor Uniunii Europene privind ecocondiționalitatea, toate informațiile privind utilizarea produselor de protecție a plantelor de către utilizatorii profesioniști vor fi completate la zi în Registrul de evidență a tratamentelor și păstrate cel puțin 3 ani.

Nume și prenume fermier/soc. comercială.....
 Domiciliu fermier/sediul social al societății
 (Comuna, județul)
 Ferma (nume/număr, adresa).....

REGISTRU de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor

Data efectuării tratam. (ziua luna, anul)	Cultura și locul unde este situat terenul	Timpul aplicării(fenofaza culturii)	Tratamentul efectuat					Numele, prenumele pers. responsabile de efectuarea tratamentului, semnătura	Data începerii recoltării produsului agricol	Nr. si data document prin care s-a dat în consum populației
			Agentul de dăunare: boli/dăunători/buruieni	Denumire ppp folosit	Doza omologată /doza folosită	Suprafața (ha)	Cantități utilizate (kg, l)			

(Conform Reg. CE nr. 1107/2009, art. 67, (

**Responsabil Prognoza si Avertizare
Dr. ing. Amalia Laslău**

**Coordonator OF ARAD
Ing. Gornic Florin**